

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

Dnr B33-0463/2005 avser slutrapport Intensiv föräldrautbildning (IFU).

Bakgrund – Kartläggning

Den intensiva föräldrautbildning har utvecklats efter ett arbete med föräldrautbildningen Webster-Strattons programserie som grund. Målgruppen vi valt att rikta oss mot är svårt utsatta familjer/barn (i åldern 2-10 år) aktuella för utredningar och åtgärder inom individ och familjeomsorg.

I december 2006 har Nätverkscentrum genomfört åtta föräldragrupper.

Föräldragrupperna som Nätverkscentrum arbetar med ingår i ett forskningsprojekt som utförs genom Lunds Universitet inom ramen för Ulf Axbergs doktorsavhandling. Resultaten från denna första forskning om programmets effekter utifrån svenska förhållanden har publicerats under år 2006. I denna forskning ingår 105 familjer som genomgått utbildningen i Västerås.

Följande resultat redovisas:

- Föräldrarnas mående har förbättrats med 35% direkt efter utbildningens avslut.
- Föräldrarnas känsla av sammanhang har förbättrats med 12% efter att utbildningen avslutats.
- Barnens ångest och nedstämdhet minskade med 4% efter föräldrarnas utbildning.
- Barnens hyperaktivitet minskade med 10% efter föräldrarnas utbildning.
- För att se en synbar förändring hos barnet ska procentsatsen vara mer än 30%.
Resultaten i Västerås undersökning visar på 70%.

Under arbetets gång har det dock visat sig att en del av föräldrarna uttryckt att barnet fortfarande har stora svårigheter i förskolan eller i skolan och att samarbetet mellan skola och föräldrar brister. Det har också visat sig att det varit svårt för föräldrarna att bistå barnet med att få en organiserad fritid.

Forskning på området har visat att barn som lever i en svår familjesituation löper större risk att utveckla ett eget problembeteende och att ytterligare riskfaktorer är skolsvårigheter och en ”dålig” fritid/kamrater. Carolyn Webster-Stratton påvisar också i sin forskning att interventioner som riktar sig till både barnet, föräldrarna och skolan ger bättre resultat än om man endast riktar sig mot exempelvis föräldrarna

Åtgärder

Utifrån forskning inom området och erfarenhet från föräldrautbildningen om att förebygga beteendeproblem hos barn och reducera riskerna för kriminalitet och missbruk startade Nätverkscentrum en så kallad multimodal modell benämnd Intensiv föräldrautbildning (IFU) i oktober 2005. Modellen utgår från barnets olika livsområden så som familjen, förskola, skola, fritid och kamratrelationer.

Omfattning och ansökan

- Från oktober 2005 t o m december 2006 har 11 barn varit aktuella för metoden
- Ansökningarna om att delta i föräldrautbildningen har skett via socialsekreterare.

Målgrupp

- Att det finns behov av en intensiv och omfattande insats utifrån barnets beteende mående och föräldrarnas förmåga
- Att föräldrarna är beredda och öppna för att delta i IFU
- Att det finns barn i rätt ålder k v s intervallen 2 – 10 år.
- Att föräldrarna inte har ett pågående missbruks- eller tyngre psykiatrisk problematik.

Programmets utformning

- Cirka 6 månader med uppföljning
- Inledningsvis 8-10 timmar familjepedagogig per vecka vid 3 tillfällen
- Deltagande i föräldrautbildningsgrupp 1/ggr per vecka á 2,5-3 timmar och där fokusbarnen deltar i tillhörande program för 1 – 2 ggr/v á 1,5 – 2 timmar
- Hög tillgänglighet – regelbundna telefonsamtal med familjen
- Familjepedagogen har i familjernas hem arbetat med att omsätta och översätta utbildningens olika verktyg i vardagen med föräldrar och barn
- Att underlätta för barnet att få en organiserad fritid – ”goda” kamratrelationer
- Att en pedagog arbetar direkt med de aktuella barnens skola och lärare
- Att hitta former för ett bättre samarbete mellan föräldrar och skola
- Att utbilda förskollärare, lärare och övrig skolpersonal i de metoder som föräldrautbildningen innehåller.

Genomförande

I samband med starten av IFU togs kontakt med Brottsförebyggande rådet i Västerås, Värna Västerås stad med syfte att försöka hitta lämplig organiserad fritidssysselsättning för de barn som är delaktiga i IFU. Vi kunde konstatera att på grund av barnens ringa ålder blir utbytet av fritidsaktiviteter något begränsat. Brå i Västerås föreslog kontakt med Västmanlands Idrotten där vi knutit kontakt med en person som har till uppgift att stödja och hjälpa oss att hitta rätt fritidssysselsättning och ledare för de barn som ingår i IFU. Vidare har vi kontakt med

Kulturskolan i Västerås för att hitta alternativ, för de barn som inte har ett sportintresse, som dans, drama och musik.

Det har också visat sig att en del familjer p g a ekonomiska skäl inte har möjligheter att låta sina barn delta i olika fritidsaktiviteter. Detta har medfört att vi inom Individ och familj gjort en överenskommelse med Sysselsättning och Försörjning att bevilja dessa familjer ekonomiskt stöd så att barnen kan starta sin fritidsaktivitet.

Exempel på aktiviteter för barn som deltagit i IFU under oktober 2005 – december 2006

Genom Svenska Kyrkan har två barn anmälts till aktiviteter genom "Draget". Barnen har tagit del av aktiviteter som dans, sång och teater. Svenska Scoutrörelsen har tagit emot en flicka som nu ingår i en scoutgrupp. I HSB:s regi har en familj med vuxna och barn, sommaren 2006, deltagit i "sommarkul" med utflykter och besök i Sala Silvergruva samt på Arosfortet. Ytterligare ett barn har under två veckor varit knuten till sommarkoloniverksamhet. En pojke började spela fotboll i fotbollslaget IK Franke och därefter deltar han också i simning. Ytterligare ett barn ska börja träna brottning.

Utbildning under utvecklandet av modellen

Eftersom modellen är i ett utvecklingsskede har också utbildning skett under året. Utbildare är Ingegerd Wirtberg som är pedagog och vidare utbildad psykoterapeut. Hon har stor erfarenhet av pedagogiskt arbete med familjer och barn. Syftet med utbildningen är utarbeta och vidareutveckla verktyg för behandlarna i sitt arbete som får effekter på resultatet av behandlingsinsatsen för föräldrar och barn.

Vidare har tre medarbetare utbildats i att arbeta med barngrupper s k "Dinogrupper". Metoden är hämtad från USA utifrån modellen enligt Wabster – Strattons program. Utbildningen gör det möjligt att fördjupa och utveckla modellen ytterligare genom arbete med barnen i en separat gruppverksamhet. Första barngruppen kommer att starta under februari 2007.

Effekter

Sedan starten av IFU oktober 2005 har 11 barn deltagit i behandlingen enl. ovanstående modell. Framgångsfaktorer efter avslutad behandling är att föräldrarna fått en bättre och nära kontakt med sina barn samt att det har blivit mindre konflikter mellan föräldrar och barn. Föräldrarna har återtagit sin föräldraauktoritet. De har fått hopp om framtiden och de ser sig själva i ett sammanhang. Barnen har förändrat sitt beteende, de har blivit mindre utagerande och de har en större förmåga att ha och behålla kontakten med kamrater. Samarbetet mellan föräldrar och skolpersonal har utökats och kontakten har förbättrats. Beteendeförändringarna hos barnen har också gjort det möjligt att de kan delta i olika former av fritidsaktiviteter som fotboll, brottning, simning, dans och friidrott etc.

Under projektets gång har det varit viktigt att knyta till sig nyckelpersoner inom olika organisationer vilket möjliggjort att flera av barnen på ett enkelt sätt kommit i åtanke för olika aktiviteter på sin fritid. Dessa personer blir viktiga för oss i det fortsatta arbetet.

Forskning och Utveckling i Västmanland kommer att göra kvalitativ utvärdering av IFU-arbetet. Om IFU arbetet visar sig nå goda resultat kommer andra delar av länet att ta del av resultatet för att se om modellen kan starta på annat håll. Arbetet med utvärderingen kommer att påbörjas under februari månad 2007. I utvärderingsarbetet ingår att familjerna samt

Råd och stöd familj

2007-0116

Anna-Stina Liliegren

Tel 021-39 18 94

Personal från skolan runt barnen ska intervjuas utifrån en kvalitativ modell. Resultatet av utvärderingen ska avslutas årsskiftet 2007-2008.

/Anna-Stina Liliegren/
enhetschef